

Sigurbjörg Prastardóttir (Island)

Narozena 1973 v Akranesu, básnířka, spisovatelka. Vystudovala komparatistiku, žurnalistiku a masovou komunikaci na Islandské univerzitě v Reykjavíku. Ke hvězdám ji vystřelila druhá básnická sbírka *Hnattflug* (2000, Let kolem světa), za další v řadě, *Blysfarir* (2007, Pochody s pochodněmi), byla nominována na prestižní Cenu Severské rady za literaturu. Její zatím poslední knihou jsou mikropovídky *Mæður geimfara* (2020, Matky kosmonautů) — humorné, surrealistické texty plné jazykových hříček a hraničních situací, které obsahují i témata jako násilí, traumata z dětství nebo smrt.

ukázky přeložila Marta Bartošková

RYTMUS

Nejkrásnější výhled je z letadla
nechala jsem se slyšet mnohokrát
abych to ale uvedla na pravou míru
nemám na mysli
majestátní pohoří
a nádherná města
nýbrž křídla
(jako tohle)
stříbrošedé lišty
jak klapou u uší
blikání světlometů v noční tmě
a svítivě žlutý hák
na který si teď navléknu
lano záchranného člunu a lituju
že nemám
vodotěsný fotoaparát

Cesta k sopce

Smutek islandské krajiny
je hluboký

v chladnoucích hrudích se chvějí struny a
praskají
pod skalou kde
tě nikdo neuvidí
jen –

vymřelí ptáci
si staví
hnízda v plnovousech
chudřasů
pohřbené písky se propadají
a
bělostné kosti prstů
si razí cestu vzhůru
vyráží ozvěně dech

ale tak
aby nejhlubší dunění neutichlo
pronásledovalo

Violky a světla na stráni

Masem proklouzávají
nože a drží mé modravé tělo
visící nad zářivým
městem

nikde nekrvácím

cítím dech
matek nalíčených
za pět vteřin ve světle koupelny
tahají šíleně těžké kabelky ale

tady nemají zavazadla místo (kůže praská)
tady nad městem, kde vládne smutek
kde se leskne
guma a pot

Sněžení

Naslouchám
nebi nad
vzedmutým
ostrovem

– spočinu tam patou –

rázem
se snášejí

tiché vločky
z jater
na slezinu

SMRTELNOST

Spatřil jsem obraz sopečného výbuchu
červenožluté šátky
vplétaly a protkávaly
oheň ohněm
a uprostřed
živé maso

Prahy bolesti

Marselía se na židli zakloní a prohlíží si Sylvii Plathovou, jak krmí srnečka. Fotografie byla pořízena v kanadském Ontariu v roce 1959. Sylvia se usmívá do objektivu a srneček jí přičichává k dlani.

Marselía se zhoupne na židli balancující na zadních nohách, na té fotografii ji něco fascinuje. Vzpomíná si na jiný snímek, důvěrnější, na kterém se Sylvia Plathová srdečně sklání ke zvířátku, které ovšem nezajímá nic jiného než dobroty v Silviině dlani. Je to téměř stejná fotka, a přece je úplně jiná.

Nakolik je pravděpodobné, že by se na veřejnost dostaly dvě fotografie se stejným námětem? Nestříháme důležité okamžiky vždycky do jednoho konkrétního rámečku, který se tím pádem stane tím jediným pravým? Marselíe připadá na paroží zvířete něco podezřelého, je chlupaté, jako by bylo vycpané.

Marselía nehne ani prstem, aby si na obrazovce počítače otevřela jinou fotografii, nechá dlaně složené do starého známého křížem na břiše, a židli dovolí, aby se dál pohupovala.

Proč Sylvia Plathová to zvíře vůbec krmí? Bylo její? Pokud ano, nemohlo ji alespoň trochu rozveselit, odvrátit její tragédii a žal jejích dětí? Není ten úsměv do objektivu také tak trochu chlupatý, vycpaný?

Marselía zírá na fotografii, na bezbarvou básničku, na srnečka čichající k čemusí, co nikdo nevidí, a když se dřevěná židle zhoupne pod rovnovážný bod, Marselía rozpojí prsty a zlomí si rameno.

1311 po Kristu

neboli Takhle to děláme my

Na jaře po takzvané Sturlově ledovcové povodni se u jednoho potůčku našla mrtvá dívka s hřebenem ve vlasech – *patrně nevěděla, že se na ni valí potopa, a pak se najednou přihnala velká voda, zrovna když se dívka česala*, stojí v dobové kronice bez jediné zmínky o tom, jak se holčička jmenovala.

Povodeň se zvedla po výbuchu ledovcové sopky Katly první neděli po Vánocích. Toho dne mají dívky ve zvyku česat se mimořádně pilně.

Jiskřičky naděje

Pálsteinnovi bylo jedenapadesát a po všechny dny své dospělosti sníval každyčkový den o tom, že se stane svědkem zločinu.

Čisté skleničky si v kuchyni na policičky vždy rovnal dnem vzhůru, a když náhodou narazil na některou postavenou na dno, pojal okamžitě podezření, že se děje něco nekalého.

Bohužel se ale nic nekalého nedělo.

Vše, co září

V domě naproti bydlel krásný muž.
Pak se odstěhoval.

Bělovlasý muž v baru

Herluf si vždycky objedná dvě sklenice červeného vína, když večer vyrazí do města. Jednu pro sebe a jednu pro upíra, který na sebe nikdy nenechá dlouho čekat.

– V jedné sklenici je krev, v druhé červené, musíš si vybrat poslepu, nařídí Herluf upírovi a pokaždé, když si upír vybere červené, tváří se stejně překvapeně.

– No dobrá, příště budeš mít větší štěstí, slibuju, utěšuje ho Herluf a bezelstně otáčí svou sklenkou na stopce...

Stříbrný svícen si s sebou z domu už dávno nenosí a vůbec se přestal bát; dnes večer proto bohužel zapomene ztišit hlas, až si bude objednávat.